

RÅDSFORORDNING (EF) nr. 139/2004**2007/EØS/9/11**

av 20. januar 2004

om tilsyn med foretakssammenslutninger(*)**(«EFs fusjonsforordning»)**

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 83 og 308,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁽²⁾,under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådsforordning (EØF) nr. 4064/89 av 21. desember 1989 om tilsyn med foretakssammenslutninger⁽⁴⁾ er blitt betydelig endret. Ettersom det skal gjøres flere endringer, bør den omarbeides av klarhetshensyn.
- 2) For å nå traktatens mål skal Fellesskapet i henhold til artikkel 3 nr. 1 bokstav g) innføre en ordning som sikrer at konkurransen på det indre marked ikke vrís. I henhold til traktatens artikkel 4 nr. 1 skal medlemsstatenes og Fellesskapets virksomhet utøves i samsvar med prinsippet om en åpen markedsøkonomi med fri konkurranse. Disse prinsippene er avgjørende for den videre utvikling av det indre marked.
- 3) Gjennomføringen av det indre marked og den økonomiske og monetære union, utvidelsen av Den europeiske union og nedbyggingen av internasjonale hindringer for handel og investeringer vil fortsatt føre til betydelige omorganiseringer av foretak i Fellesskapet, særlig i form av foretakssammenslutninger.
- 4) Slike omorganiseringer må vurderes positivt i den grad de skjer i samsvar med kravene til dynamisk konkurranse og vil kunne styrke konkurranseevnen i europeisk industri, bedre vekstvilkårene og heve levestandarden i Fellesskapet.
- 5) Det må likevel sikres at omorganiseringene ikke skader konkurransen på lengre sikt. Fellesskapsretten må derfor omfatte bestemmelser om foretakssammenslutninger som i betydelig grad kan hindre effektiv konkurranse på det felles marked eller i en vesentlig del av det.
- 6) Det er derfor behov for en særskilt rettsakt i form av en forordning som skal gjøre det mulig å føre effektivt tilsyn med alle foretakssammenslutningers innvirkning på konkurransestrukturen i Fellesskapet, og som skal være den eneste rettsakt som får anvendelse på slike foretakssammenslutninger. Forordning (EØF) nr. 4064/89 har gjort det mulig å utvikle en fellesskapspolitikk på dette område. På bakgrunn av de erfaringer som er gjort bør likevel nevnte forordning omarbeides til et regelverk tilpasset de utfordringer som et mer integrert marked og den framtidige utvidelse av Den europeiske union medfører. I samsvar med nærhetsprinsippet og forholdsmessighetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5 går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå målet, som er å sikre at konkurransen i det felles marked ikke vrís, i samsvar med prinsippet om en åpen markedsøkonomi med fri konkurranse.
- 7) Artikkel 81 og 82 kommer i henhold til Domstolens rettspraksis til anvendelse på visse foretakssammenslutninger, men er likevel ikke tilstrekkelige til å dekke alle sammenslutninger som kan vise seg å være uforenlige med den ordning uten konkurransevridning som er traktatens mål. Denne forordning bør derfor baseres ikke bare på traktatens artikkel 83, men særlig på dens artikkel 308, som gir Fellesskapet adgang til å gi seg selv den myndighet som er nødvendig for å virkeliggjøre sine mål, også når det gjelder foretakssammenslutninger på markedene for de landbruksvarer som er oppført i vedlegg I til traktaten.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 78/2004 av 4. juni 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIV (Konkurranse), protokoll 21 (om gjennomføring av konkurransebestemmelser for foretak), protokoll 22 (om betegnelsene "foretak" og "omsetning" i artikkel 56) og protokoll 24 (om samarbeid om tilsyn med foretakssammenslutninger), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 32, 19.6.2004, p. 1.

⁽¹⁾ EFT C 20 av 28.1.2003, s. 4.

⁽²⁾ Uttalelse avgitt 9.10.2003 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ Uttalelse avgitt 24.10.2003 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1. Rettet i EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97 (EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1). Rettelse i EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

- 8) Bestemmelsene i denne forordning bør få anvendelse på betydelige omorganiseringer som påvirker markedet ut over en medlemsstats grenser. Slike foretakssammenslutninger bør som en hovedregel undersøkes bare på fellesskapsplan, ved anvendelse av en ordning med ett saksbehandlingssted og i samsvar med nærhetsprinsippet. Foretakssammenslutninger som ikke omfattes av denne forordning, hører i prinsippet inn under medlemsstatenes jurisdiksjon.
- 9) Denne forordnings virkeområde bør avgrenses til det geografiske område der de berørte foretak utøver sin virksomhet og begrenses ved kvantitative terskelverdier for å omfatte foretakssammenslutninger av fellesskapsdimensjon. Kommisjonen bør framlegge rapport for Rådet om gjennomføringen av gjeldende terskelverdier og kriterier, slik at Rådet i samsvar med traktatens artikkel 202 regelmessig kan ta dem samt reglene for henvisning av en foretakssammenslutning før melding opp til ny vurdering på bakgrunn av de erfaringer som gjøres. Dette forutsetter at medlemsstatene oversender statistiske opplysninger til Kommisjonen slik at den kan utarbeide slike rapporter og mulige forslag til endringer. Kommisjonens rapporter og forslag bør bygge på relevante opplysninger som medlemsstatene oversender regelmessig.
- 10) En foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon anses for å foreligge når de berørte foretaks samlede omsetning overstiger visse terskelverdier. Dette gjelder uavhengig av om foretakene som gjennomfører sammenslutningen har sine forretningskontorer eller viktigste virksomhetsområder i Fellesskapet, forutsatt at de har en betydelig virksomhet der.
- 11) Reglene for henvisning av foretakssammenslutninger fra Kommisjonen til medlemsstatene og fra medlemsstatene til Kommisjonen bør virke som en effektiv korrigerende mekanisme på bakgrunn av nærhetsprinsippet. Disse reglene beskytter medlemsstatenes konkurranseinteresser på en hensiktsmessig måte og tar tilbørlig hensyn til rettssikkerheten og prinsippet om ett saksbehandlingssted.
- 12) Foretakssammenslutninger som ikke når opp til de terskelverdier for omsetning som er nevnt i denne forordning, kan oppfylle vilkårene for undersøkelse innenfor rammen av flere nasjonale tilsynsordninger for fusjoner. Flere meldinger av samme transaksjon svekker rettssikkerheten, fører til økte belastninger og kostnader for foretakene og kan føre til motstridende vurderinger. Ordningen med at berørte medlemsstater kan henvise foretakssammenslutninger til Kommisjonen bør derfor videreutvikles.
- 13) Kommisjonen bør stå i nær og løpende kontakt med vedkommende myndigheter i medlemsstatene, og innhente merknader og opplysninger fra dem.
- 14) Kommisjonen og vedkommende myndigheter i medlemsstatene bør sammen danne et nettverk av offentlige myndigheter som utøver sin respektive myndighet i nært samarbeid ved bruk av effektive ordninger for utveksling av opplysninger og samråd, for å sikre at en sak behandles av den myndighet som er best egnet, på bakgrunn av nærhetsprinsippet og for i størst mulig utstrekning å sikre at flere meldinger av en gitt foretakssammenslutning unngås. Henvisninger av foretakssammenslutninger fra Kommisjonen til medlemsstatene og fra medlemsstatene til Kommisjonen bør skje på en effektiv måte for i størst mulig utstrekning å unngå at en foretakssammenslutning henvises både før og etter at den er meldt.
- 15) Kommisjonen bør kunne henvise en meldt foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon til en medlemsstat når det er fare for at sammenslutningen i betydelig grad vil påvirke konkurransen på et marked i denne medlemsstat som har alle kjennetegn på et separat marked. Dersom foretakssammenslutningen påvirker konkurransen på et slikt marked, som ikke utgjør en vesentlig del av det felles marked, bør Kommisjonen ha plikt til på anmodning å henvise hele saken eller en del av den til den berørte medlemsstat. En medlemsstat bør kunne henvise til Kommisjonen en foretakssammenslutning som ikke er av fellesskapsdimensjon, men som påvirker handelen mellom medlemsstater, og det er fare for at den i betydelig grad vil påvirke konkurransen på den berørte medlemsstats territorium. Andre medlemsstater som også har kompetanse til å undersøke foretakssammenslutningen bør kunne slutte seg til anmodningen. For å sikre at ordningen er effektiv og forutsigbar bør de nasjonale frister i slike tilfeller forlenges til det er truffet beslutning om henvisning av saken. Kommisjonen bør ha fullmakt til å undersøke og behandle en foretakssammenslutning på vegne av en anmodende medlemsstat eller anmodende medlemsstater.
- 16) For ytterligere å øke effektiviteten i tilsynsordningen for foretakssammenslutninger i Fellesskapet, bør de berørte foretak få mulighet til å anmode om at en foretakssammenslutning henvises til eller fra Kommisjonen før den meldes. I slike tilfeller bør Kommisjonen og de nasjonale konkurransemyndigheter innen korte, klart fastsatte frister avgjøre om det bør foretas en henvisning til eller fra Kommisjonen og dermed sikre at ordningen er effektiv. Kommisjonen bør på anmodning fra de berørte foretak kunne henvise en foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon til en medlemsstat når foretakssammenslutningen i betydelig grad vil kunne påvirke konkurransen på et marked i vedkommende medlemsstat som har alle kjennetegn på et separat marked. De berørte foretak bør likevel ikke være pålagt å bevise at foretakssammenslutningen vil ha skadelige virkninger på konkurransen. En foretakssammenslutning bør ikke henvises fra Kommisjonen til en medlemsstat som har gjort innsigelser mot en slik henvisning. Før foretakssammenslutningen meldes til de nasjonale

myndigheter bør de berørte foretak også ha mulighet til å anmode om at en foretakssammenslutning som ikke er av fellesskapsdimensjon, og som vil kunne undersøkes i henhold til minst tre medlemsstaters nasjonale konkurranselovgivning, henvises til Kommisjonen. En slik anmodning om henvisning til Kommisjonen før melding vil være særlig relevant i tilfeller der foretakssammenslutningen vil påvirke konkurransen utenfor en medlemsstats territorium. Dersom en foretakssammenslutning som kan undersøkes i henhold til konkurranselovgivningen i minst tre medlemsstater henvises til Kommisjonen før den meldes i en medlemsstat, og ingen av medlemsstatene som har kompetanse til å undersøke saken gjør innsigelser mot det, bør Kommisjonen ha enekompetanse til å undersøke foretakssammenslutningen, og en slik foretakssammenslutning bør anses for å være av fellesskapsdimensjon. En slik henvisning fra medlemsstatene til Kommisjonen før melding bør likevel ikke foretas dersom minst en medlemsstat med kompetanse til å undersøke saken har gjort innsigelser mot en slik henvisning.

- 17) Med forbehold for Domstolens kontroll bør Kommisjonen få enekompetanse til å anvende denne forordning.
- 18) Medlemsstatene kan ikke anvende nasjonal konkurranselovgivning på foretakssammenslutninger av fellesskapsdimensjon, med mindre det er tillatt etter denne forordning. Nasjonale myndigheters kompetanse på dette område bør begrenses til tilfeller der det er fare for at effektiv konkurranse i betydelig grad kan bli hindret på en medlemsstats territorium dersom Kommisjonen ikke griper inn, og medlemsstatens konkurranseinteresser ikke kan beskyttes tilstrekkelig på annen måte ved anvendelse av denne forordning. De berørte medlemsstater må handle raskt i slike tilfeller. På grunn av ulikhetene i nasjonal lovgivning er det i denne forordning ikke mulig å fastsette en enkelt frist for å vedta egnede tiltak i henhold til nasjonal lovgivning.
- 19) At denne forordning utelukkende kommer til anvendelse på foretakssammenslutninger av fellesskapsdimensjon, er ikke til hinder for anvendelse av traktatens artikkel 296, og heller ikke for at medlemsstatene kan treffe nødvendige tiltak for å beskytte andre berettigede interesser enn dem som følger av denne forordning, forutsatt at disse tiltakene er forenlige med de alminnelige prinsipper og andre bestemmelser i fellesskapsretten.
- 20) Begrepet foretakssammenslutning bør defineres på en slik måte at det omfatter transaksjoner som fører til en varig endring av kontrollen over de berørte foretak og dermed av markedsstrukturen. Denne forordnings virkeområde bør derfor omfatte alle fellesforetak som på varig grunnlag ivaretar alle funksjoner som hører inn under en uavhengig økonomisk enhet. Videre bør transaksjoner som er nært knyttet til hverandre fordi de er forbundet gjennom vilkår

eller fordi de gjennomføres i løpet av rimelig kort tid i form av en rekke verdipapirtransaksjoner, anses som én enkelt foretakssammenslutning.

- 21) Denne forordning bør også få anvendelse dersom de berørte foretak godtar begrensninger som er direkte knyttet til og er nødvendige for gjennomføringen av foretakssammenslutningen. Kommisjonens vedtak om at en foretakssammenslutning er forenlig med det felles marked i henhold til denne forordning bør automatisk omfatte slike begrensninger, uten at Kommisjonen skal vurdere disse begrensninger i hvert enkelt tilfelle. På anmodning fra de berørte foretak bør Kommisjonen likevel, i saker som inneholder nye eller uløste spørsmål som fører til virkelig usikkerhet, uttrykkelig vurdere om eventuelle begrensninger er direkte knyttet til og nødvendige for gjennomføringen av foretakssammenslutningen. En sak inneholder nye eller uløste spørsmål som fører til virkelig usikkerhet, dersom spørsmålet ikke omfattes av den relevante gjeldende kommisjonskunngjøring eller en kunngjort kommisjonsbeslutning.
- 22) Med forbehold for traktatens artikkel 86 nr. 2 bør prinsippet om lik behandling av offentlig og privat sektor følges i den ordning som skal innføres for tilsyn med foretakssammenslutninger. Ved beregning av omsetningen i et foretak som er berørt av en sammenslutning, må det derfor i offentlig sektor regnes med alle foretak som utgjør en økonomisk enhet med uavhengig beslutningsmyndighet, uten hensyn til foretakenes eierforhold eller de regler for offentlig tilsyn som gjelder for dem.
- 23) Det må fastslås om foretakssammenslutninger av fellesskapsdimensjon er forenlige med det felles marked, med tanke på nødvendigheten av å opprettholde og utvikle effektiv konkurranse på det felles marked. I den forbindelse må Kommisjonen foreta en vurdering innenfor rammen av de grunnleggende mål nevnt i artikkel 2 i traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap og i artikkel 2 i traktaten om Den europeiske union.
- 24) For å sikre en ordning uten konkurransevridning på det felles marked, og for å fremme en politikk som er i samsvar med prinsippet om en åpen markedsøkonomi med fri konkurranse, må denne forordning muliggjøre et effektivt tilsyn med alle foretakssammenslutningers innvirkning på konkurransen i Fellesskapet. Forordning (EØF) nr. 4064/89 fastsatte derfor prinsippet om at en foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon som skaper eller styrker en dominerende stilling som fører til at effektiv konkurranse i betydelig grad hindres på det felles marked eller i en vesentlig del av det, bør erklæres uforenlig med det felles marked.

- 25) På bakgrunn av de følger som foretakssammenslutninger i oligopolistiske markedsstrukturer kan ha, er det desto mer nødvendig å opprettholde effektiv konkurranse på slike markeder. Mange oligopolistiske markeder har en sunn konkurranse. Under visse omstendigheter kan likevel foretakssammenslutninger som innebærer opphør av et betydelig konkurransepress som partene i sammenslutningen tidligere har utøvd mot hverandre, og et mindre konkurransepress mot de konkurrenter som blir igjen, føre til at effektiv konkurranse blir betydelig hindret, selv når det ikke er sannsynlig at det forekommer samordning mellom medlemmene i oligopolet. Fellesskapets domstoler har hittil likevel ikke uttrykkelig tolket det slik at det i henhold til forordning (EØF) nr. 4064/89 kreves at foretakssammenslutninger som fører til slike ikke-samordnede virkninger, skal erklæres uforenlige med det felles marked. Av hensyn til rettssikkerheten bør det derfor klargjøres at denne forordning gir mulighet for effektivt tilsyn med alle slike foretakssammenslutninger ved at det fastsettes at enhver foretakssammenslutning som i betydelig grad kan hindre effektiv konkurranse på det felles marked eller en vesentlig del av det, bør erklæres uforenlig med det felles marked. Begrepet «betydelig grad hindre effektiv konkurranse» i artikkel 2 nr. 2 og 3 bør tolkes slik at det ut over begrepet «dominerende stilling» omfatter bare en foretakssammenslutnings konkurransebegrensende virkninger som følge av en ikke-samordnet atferd i foretak som ikke ville få noen dominerende stilling på det berørte markedet.
- 26) At effektiv konkurranse hindres i betydelig grad, er vanligvis en følge av at en dominerende stilling skapes eller styrkes. For å fastholde de retningslinjer som kan utledes av tidligere dommer fra europeiske domstoler og kommisjonsbeslutninger i henhold til forordning (EØF) nr. 4064/89, samtidig som det opprettholdes et samsvar med de standarder for skade på konkurransen som er anvendt av Kommisjonen og Fellesskapets domstoler med hensyn til om en foretakssammenslutning er forenlig med det felles marked, bør denne forordning derfor fastsette prinsippet om at en foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon som i betydelig grad ville hindre effektiv konkurranse på det felles marked eller i en vesentlig del av det, særlig som følge av at en dominerende stilling skapes eller styrkes, må erklæres uforenlig med det felles marked.
- 27) Dessuten bør kriteriene i traktatens artikkel 81 nr. 1 og 3 anvendes på fellesforetak som på varig grunnlag ivaretar alle funksjoner som hører inn under en uavhengig økonomisk enhet, i den grad opprettelsen av slike foretak fører til en merkbart begrensning av konkurransen mellom fortsatt uavhengige foretak.
- 28) For å tydeliggjøre og forklare hvordan Kommisjonen vurderer foretakssammenslutninger i henhold til denne forordning, bør Kommisjonen offentliggjøre retningslinjer som bør utgjøre en sunn økonomisk ramme for vurderingen av foretakssammenslutninger med sikte på å fastslå om de kan erklæres forenlige med det felles marked.
- 29) For å fastslå hvilke virkninger en foretakssammenslutning vil få på konkurransen på det felles marked, bør det tas hensyn til enhver begrunnet og sannsynlig effektivitetsgevinst de berørte foretak kan påvise. Det er mulig at de effektivitetsgevinster som følger av en foretakssammenslutning motvirker de virkninger på konkurransen, og særlig den mulige skade for forbrukerne, som den ellers ville ha medført, og at foretakssammenslutningen derfor ikke i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse på det felles marked eller i en vesentlig del av det, særlig som følge av at en dominerende stilling skapes eller styrkes. Kommisjonen bør offentliggjøre retningslinjer for når den kan ta hensyn til effektivitetsgevinster ved vurderingen av foretakssammenslutninger.
- 30) Dersom de berørte foretak endrer en meldt foretakssammenslutning, særlig ved å påta seg forpliktelser for å gjøre foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked, bør Kommisjonen kunne erklære den endrede foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked. Slike forpliktelser bør stå i forhold til konkurranseproblemet og føre til at det løses helt. Dersom problemet er lett å påvise og enkelt å løse, er det også hensiktsmessig å godta forpliktelser før saksbehandlingen innledes. Det bør uttrykkelig fastsettes at Kommisjonen kan knytte vilkår og forpliktelser til sitt vedtak for å sikre at de berørte foretak oppfyller forpliktelsene i rett tid og på en effektiv måte slik at foretakssammenslutningen blir forenlig med det felles marked. Åpenhet og effektivt samråd med både medlemsstatene og berørt tredjemann bør også sikres gjennom hele saksbehandlingen.
- 31) Kommisjonen bør ha tilgang til egnede midler for å sikre at forpliktelser oppfylles og for å håndtere situasjoner der de ikke oppfylles. Dersom et vilkår knyttet til et vedtak om at en foretakssammenslutning er forenlig med det felles marked ikke oppfylles, oppstår ikke den situasjon som gjør foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked, og Kommisjonen godkjenner derfor ikke den gjennomførte sammenslutningen. Dersom foretakssammenslutningen gjennomføres, bør den derfor behandles på samme måte som en ikke meldt foretakssammenslutning som er gjennomført uten godkjenning. Dersom Kommisjonen allerede har fastslått at foretakssammenslutningen, dersom vilkåret ikke oppfylles, ville være uforenlig med det felles marked, bør den dessuten ha fullmakt til å gi direkte pålegg om at sammenslutningen oppløses for å gjenopprette situasjonen som forelå før foretakssammenslutningen ble gjennomført. Dersom en forpliktelse knyttet til et vedtak der det erklæres at foretakssammenslutningen er forenlig med det felles marked ikke følges, bør Kommisjonen kunne tilbakekalle vedtaket. Kommisjonen bør videre kunne iverksette egnede økonomiske sanksjoner dersom vilkår eller forpliktelser ikke oppfylles.

- 32) Foretakssammenslutninger som ikke vil kunne hindre effektiv konkurranse fordi de berørte foretak har en begrenset markedsandel, kan antas å være forenlige med det felles marked. Med forbehold for traktatens artikkel 81 og 82 er det særlig grunn til å anta at dette er tilfelle dersom de berørte foretaks markedsandel ikke overstiger 25 % verken på det felles marked eller i en vesentlig del av det.
- 33) Kommisjonen bør være pålagt å gjøre alle vedtak som er nødvendige for å fastslå om en foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon er forenlig med det felles marked, og vedtak som tar sikte på å gjenopprette situasjonen som forelå før gjennomføringen av en foretakssammenslutning som er erklært uforenlig med det felles marked.
- 34) For å sikre effektivt tilsyn bør foretakene ha plikt til å gi forhåndsmelding om foretakssammenslutninger av fellesskapsdimensjon etter inngåelse av en avtale, offentliggjøring av et overtakelsestilbud eller ervervelse av en kontrollerende interesse. Melding bør også kunne gis når de berørte foretak godtgjør overfor Kommisjonen at de har til hensikt å inngå en avtale om en foreslått foretakssammenslutning og viser Kommisjonen at planen for den foreslåtte sammenslutningen er tilstrekkelig konkret, f.eks. gjennom en prinsippavtale, programerklæring eller hensiktserklæring som er undertegnet av alle berørte foretak eller, ved et offentlig overtakelsestilbud, når de har erklært offentlig at de har til hensikt å gi et slikt tilbud, forutsatt at avtalen de akter å inngå eller tilbudet de akter å gi vil føre til en foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon. Gjennomføringen av en foretakssammenslutning bør utsettes til Kommisjonen har gjort et endelig vedtak. Det bør likevel være mulig å gjøre unntak fra kravet om utsettelse på anmodning fra de berørte foretak dersom det er hensiktsmessig. I sin vurdering av om den skal innvilge et unntak bør Kommisjonen ta hensyn til alle relevante omstendigheter, som arten og omfanget av den skade de berørte foretak eller tredjemann kan bli påført og den trussel mot konkurransen som foretakssammenslutningen utgjør. Av hensyn til rettsikkerheten må transaksjonenes gyldighet likevel beskyttes så langt det er nødvendig.
- 35) Det bør fastsettes en frist for når Kommisjonen skal kunne innlede behandlingen i forbindelse med en meldt foretakssammenslutning, og en frist for når Kommisjonen må gjøre et endelig vedtak i spørsmålet om en meldt foretakssammenslutning er forenlig eller uforenlig med det felles marked. Disse fristene bør forlenges når de berørte foretak påtar seg forpliktelser for å gjøre foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked, slik at Kommisjonen får tilstrekkelig tid til å analysere og utprøve slike forpliktelser på markedet samt rådføre seg med medlemsstatene og berørt tredjemann. En begrenset forlengelse av den frist Kommisjonen har til å gjøre et endelig vedtak bør også være mulig, slik at Kommisjonen får tilstrekkelig tid til å undersøke saken og kontrollere de faktiske forhold og argumenter som er framlagt.
- 36) Fellesskapet respekterer de grunnleggende rettigheter og overholder de prinsipper som anerkjennes særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter⁽¹⁾. Denne forordning bør derfor tolkes og anvendes med respekt for disse rettigheter og prinsipper.
- 37) De berørte foretak må gis rett til å uttale seg overfor Kommisjonen så snart saksbehandlingen er innledet. Medlemmer av foretakenes ledelses- og kontrollorganer og godkjente arbeidstakerrepresentanter samt berørt tredjemann, bør også få mulighet til å uttale seg.
- 38) For å kunne foreta en riktig vurdering av foretakssammenslutninger bør Kommisjonen ha myndighet til å kreve alle nødvendige opplysninger og gjennomføre all nødvendig kontroll i hele Fellesskapet. For dette formål og for å beskytte konkurransen på en effektiv måte må Kommisjonens undersøkelsesmyndighet utvides. Kommisjonen bør særlig ha rett til å innhente uttalelse fra enhver person som kan ha nyttige opplysninger, og registrere vedkommendes uttalelser.
- 39) Ved en kontroll bør tjenestemenn som har fullmakt fra Kommisjonen ha rett til å kreve alle opplysninger som har forbindelse med kontrollens gjenstand og formål. De bør også ha rett til å bruke forsegling under kontrollen, særlig under omstendigheter der det er rimelig grunn til mistanke om at en foretakssammenslutning er gjennomført uten at den er meldt, der Kommisjonen har fått uriktige, ufullstendige eller villedende opplysninger, eller der de berørte foretak eller personer ikke har oppfylt et vilkår eller en forpliktelse pålagt ved et vedtak gjort av Kommisjonen. Under alle omstendigheter skal forsegling brukes bare i særlige tilfeller og i det tidsrom som er absolutt nødvendig for kontrollen, vanligvis ikke mer enn 48 timer.
- 40) Med forbehold for Domstolens rettspraksis er det også hensiktsmessig å fastsette rekkevidden av den kontroll som den nasjonale rettsmyndighet kan utføre, når den i henhold til nasjonal lovgivning og som et forebyggende tiltak tillater at politiet tilkalles dersom et foretak motsetter seg en kontroll, herunder forsegling, som er pålagt ved et vedtak gjort av Kommisjonen. Det følger av rettspraksis at den nasjonale rettsmyndighet særlig kan anmode Kommisjonen om ytterligere opplysninger som den trenger for å utføre kontrollen, og at den uten disse kan nekte tillatelsen. I rettspraksis bekreftes også de nasjonale domstolers myndighet til å kontrollere anvendelsen av nasjonale regler for gjennomføring av tvangstiltak. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene bør samarbeide aktivt når Kommisjonen utøver sin undersøkelsesmyndighet.

(1) EFT C 364 av 18.12.2000, s. 1.

- 41) Når berørte foretak og personer etterkommer Kommisjonens vedtak, kan de ikke tvinges til å innrømme at de har begått overtredelser, men de er uansett forpliktet til å svare på faktiske spørsmål og framlegge dokumenter, selv om disse opplysningene kan bli brukt mot dem eller andre for å fastslå at slike overtredelser har funnet sted.
- 42) Av hensyn til åpenhet bør alle Kommisjonens vedtak som ikke bare dreier seg om framgangsmåte gjøres tilgjengelige for et bredt publikum. Samtidig som de berørte foretaks rett til å forsvare seg, og særlig retten til dokumentinnsyn, sikres, er det nødvendig å beskytte forretningshemmeligheter. Det bør også sikres at opplysninger som utveksles i nettverket og med vedkommende myndigheter i tredjestater, blir behandlet fortrolig.
- 43) Bestemmelsene i denne forordning bør kunne håndheves etter behov ved hjelp av bøter og tvangsmulkt. Domstolen bør i den forbindelse tildeles full domsmyndighet i henhold til traktatens artikkel 229.
- 44) Det er grunn til å være oppmerksom på de vilkår som gjelder i tredjestater ved foretakssammenslutninger der foretak som har sitt forretningskontor eller viktigste virksomhetsområde i Fellesskapet deltar, og Rådet bør kunne gi Kommisjonen en egnet fullmakt til å forhandle med sikte på å oppnå like vilkår for slike foretak.
- 45) Denne forordning berører på ingen måte arbeidstakernes kollektive rettigheter som anerkjent av de berørte foretak, særlig med hensyn til en eventuell plikt til å underrette eller rådføre seg med deres anerkjente representanter i henhold til fellesskapsretten og nasjonal lovgivning.
- 46) Kommisjonen bør kunne fastsette nærmere regler for gjennomføring av denne forordning i samsvar med reglene for utøvelse av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen. Ved vedtakelse av slike gjennomføringsbestemmelser bør Kommisjonen bistås av en rådgivende komité sammensatt av representanter for medlemsstatene som fastsatt i artikkel 23 —
2. En foretakssammenslutning er av fellesskapsdimensjon når
- a) alle berørte foretak til sammen har en samlet omsetning på verdensmarkedet på mer enn 5 milliarder euro, og
- b) minst to av de berørte foretak enkeltvis har en samlet omsetning i Fellesskapet på mer enn 250 millioner euro,
- med mindre hvert av de berørte foretak oppnår mer enn to tredeler av sin samlede omsetning i Fellesskapet i én og samme medlemsstat.
3. En foretakssammenslutning som ikke oppnår terskelverdiene fastsatt i nr. 2, er av fellesskapsdimensjon når
- a) alle berørte foretak til sammen har en samlet omsetning på verdensmarkedet på mer enn 2,5 milliarder euro,
- b) alle berørte foretak til sammen har en samlet omsetning i hver enkelt av minst tre medlemsstater på mer enn 100 millioner euro,
- c) minst to av de berørte foretak enkeltvis har en samlet omsetning i hver enkelt av minst tre medlemsstater som omhandlet i bokstav b), på mer enn 25 millioner euro, og
- d) minst to av de berørte foretak enkeltvis har en samlet omsetning i Fellesskapet på mer enn 100 millioner euro,
- med mindre hvert av de berørte foretak oppnår mer enn to tredeler av sin samlede omsetning i Fellesskapet i én og samme medlemsstat.
4. På grunnlag av statistiske opplysninger som medlemsstatene regelmessig oversender, skal Kommisjonen innen 1. juli 2009 framlegge rapport for Rådet om gjennomføringen av terskelverdiene og kriteriene i nr. 2 og 3, og den kan eventuelt framlegge forslag i henhold til nr. 5.
5. I forbindelse med rapporten nevnt i nr. 4 og etter forslag fra Kommisjonen kan Rådet med kvalifisert flertall endre terskelverdiene og kriteriene nevnt i nr. 3.

Artikkel 2

Vurdering av foretakssammenslutninger

1. Foretakssammenslutninger som omfattes av denne forordning, skal vurderes i samsvar med forordningens mål og følgende bestemmelser slik at det kan fastslås om de er forenlige med det felles marked.

Kommisjonen skal i sin vurdering ta hensyn til

a) nødvendigheten av å opprettholde og utvikle effektiv konkurranse på det felles marked, blant annet på bakgrunn av strukturen på alle de berørte markeder og faktisk eller mulig konkurranse fra foretak i eller utenfor Fellesskapet,

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Virkeområde

1. Med forbehold for artikkel 4 nr. 5 og artikkel 22 får denne forordning anvendelse på alle foretakssammenslutninger av fellesskapsdimensjon som definert i denne artikkel.

b) de berørte foretaks markedsstilling og deres økonomiske og finansielle styrke, leverandørenes og brukernes valgmuligheter og deres tilgang til forsyningskilder eller markeder, juridiske eller faktiske adgangsbegrensninger, utviklingen i tilbud og etterspørsel for de aktuelle varer og tjenester, mellomforbrukernes og sluttforbrukernes interesser, og den tekniske og økonomiske utvikling, forutsatt at den er til fordel for forbrukerne og ikke er til hinder for konkurransen.

2. En foretakssammenslutning som ikke i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse på det felles marked eller i en vesentlig del av det, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes, skal erklæres forenlig med det felles marked.

3. En foretakssammenslutning som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse på det felles marked eller i en vesentlig del av det, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes, skal erklæres uforenlig med det felles marked.

4. I den utstrekning opprettelsen av et fellesforetak som utgjør en foretakssammenslutning i henhold til artikkel 3, har til formål eller virkning å samordne fortsatt uavhengige foretaks konkurransemessige atferd, skal denne samordning vurderes etter kriteriene i traktatens artikkel 81 nr. 1 og 3 med sikte på å fastslå om transaksjonen er forenlig med det felles marked.

5. Ved vurderingen skal Kommisjonen særlig ta hensyn til

- om to eller flere morselskaper fortsatt i betydelig grad er virksomme på det samme markedet som fellesforetaket eller på et marked i et tidligere eller senere ledd i omsetningskjeden eller på et tilgrensende marked,
- om samordningen, som er en direkte følge av opprettelsen av fellesforetaket, gir de berørte foretak mulighet til å hindre konkurransen for en betydelig del av de aktuelle varer og tjenester.

Artikkel 3

Definisjon av foretakssammenslutning

1. En foretakssammenslutning skal anses for å foreligge når en varig endring av kontrollen følger av at

a) to eller flere tidligere uavhengige foretak eller deler av slike foretak fusjonerer, eller

b) en eller flere personer som allerede kontrollerer minst ett foretak, eller ett eller flere foretak, gjennom kjøp av verdipapirer eller aktiva, ved avtale eller på annen måte direkte eller indirekte helt eller delvis overtar kontrollen over ett eller flere andre foretak.

2. Kontroll oppnås gjennom rettigheter, avtaler eller andre midler som enkeltvis eller sammen, de faktiske eller juridiske forhold tatt i betraktning, gir mulighet til å utøve avgjørende innflytelse over et foretaks virksomhet, særlig:

a) eiendomsrett eller bruksrett til et foretaks samlede aktiva eller deler av dem,

b) rettigheter eller avtaler som gir avgjørende innflytelse på et foretaks organer med hensyn til deres sammensetning, stemmegivning eller vedtak.

3. Kontroll oppnås av personer eller foretak som

a) er innehavere av slike rettigheter eller har rettigheter i henhold til slike avtaler, eller

b) uten å være innehavere av slike rettigheter eller å ha rettigheter i henhold til slike avtaler, kan utøve de rettigheter som følger av dem.

4. Når det opprettes et fellesforetak som på varig grunnlag ivaretar alle funksjoner som hører inn under en uavhengig økonomisk enhet, foreligger det en foretakssammenslutning i henhold til nr. 1 bokstav b).

5. Det foreligger ikke en foretakssammenslutning når

a) kredittinstitusjoner, andre finansinstitusjoner eller forsikringsselskaper hvis normale virksomhet omfatter transaksjoner og omsetning av verdipapirer på egne eller andres vegne, midlertidig eier andeler som de har ervervet i et foretak med sikte på videresalg, forutsatt at de ikke utøver den stemmerett som er knyttet til andelene med sikte på å bestemme foretakets konkurransemessige atferd, eller forutsatt at de utøver slik stemmerett bare for å forberede enten salget av hele eller deler av foretaket eller dets aktiva, eller salget av andelene, og at salget finner sted innen ett år etter at andelene ble ervervet; denne fristen kan forlenges av Kommisjonen på anmodning dersom institusjonene eller selskapene godtgjør at de ikke har hatt rimelig mulighet til å selge innen den fastsatte fristen,

b) kontrollen overtas av en person som har fullmakt fra en offentlig myndighet i henhold til en medlemsstats lovgivning om avvikling, konkurs, insolvens, betalingsstans, akkord eller en lignende framgangsmåte,

c) transaksjonene nevnt i nr. 1 bokstav b) gjennomføres av et finansielt holdingselskap som omhandlet i artikkel 5 nr. 3 i fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 med hjemmel i traktatens artikkel 54 paragraf 3 bokstav g) om årsregnskapene for visse selskapsformer⁽¹⁾, forutsatt at holdingselskapet utøver den stemmerett som er knyttet til de andeler det har ervervet i et foretak, særlig når det gjelder utnevning av medlemmer av foretakets ledelses- og kontrollorganer, bare for å sikre investeringenes fulle verdi, og ikke for direkte eller indirekte å bestemme foretakets konkurransemessige atferd.

Artikkel 4

Forhåndsmelding om foretakssammenslutninger og henvisning før melding på anmodning fra melderne

1. Foretakssammenslutninger av fellesskapsdimensjon som nevnt i denne forordning skal meldes til Kommisjonen før de gjennomføres og etter inngåelse av avtalen, offentliggjøring av overtakelsestilbudet eller ervervelse av en kontrollerende andel.

Melding kan også gis når de berørte foretak kan godtgjøre overfor Kommisjonen at de i god tro har til hensikt å inngå en avtale eller, når det gjelder et offentlig overtakelsestilbud, når de har erklært offentlig at de har til hensikt å gi et slikt tilbud, forutsatt at avtalen de akter å inngå eller tilbudet de akter å gi fører til en foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon.

I denne forordning skal begrepet «meldt foretakssammenslutning» også omfatte planlagte foretakssammenslutninger som meldes i henhold til annet ledd. I nr. 4 og 5 i denne artikkel skal begrepet «foretakssammenslutning» omfatte planlagte foretakssammenslutninger som omhandlet i annet ledd.

2. En foretakssammenslutning som gjennomføres ved fusjon i henhold til artikkel 3 nr. 1 bokstav a) eller ved overtakelse av felles kontroll i henhold til artikkel 3 nr. 1 bokstav b), skal meldes i fellesskap av partene i fusjonen eller av dem som overtar felles kontroll. I andre tilfeller skal melding gis av den person eller det foretak som helt eller delvis overtar kontroll over ett eller flere foretak.

3. Dersom Kommisjonen fastslår at en meldt foretakssammenslutning kommer inn under denne forordning, skal den offentliggjøre at melding er gitt, og samtidig oppgi de berørte foretaks navn, deres opprinnelsesstat, sammenslutningens art og hvilke økonomiske sektorer som er berørt. Kommisjonen skal ta hensyn til foretakenes berettigede interesse av å bevare sine forretningshemmeligheter.

4. Før melding om en foretakssammenslutning i henhold til nr. 1, kan personene eller foretakene nevnt i nr. 2 gjennom en grunngitt erklæring underrette Kommisjonen om at foretakssammenslutningen i betydelig grad kan påvirke

konkurransen på et marked i en medlemsstat som har alle kjennetegn på et separat marked, og derfor helt eller delvis bør undersøkes av vedkommende medlemsstat.

Kommisjonen skal omgående videresende denne erklæring til alle medlemsstater. Den medlemsstat som omhandles i den grunngitte erklæringen skal innen en frist på 15 virkedager etter at erklæringen er mottatt, meddele om den samtykker i henvisningen eller ikke. Dersom medlemsstaten ikke har truffet en beslutning innen fristen, skal den anses for å ha samtykket.

Med mindre denne medlemsstat har motsatt seg det, kan Kommisjonen, når den anser at et slikt separat marked foreligger og at konkurransen på det markedet kan bli betydelig påvirket av foretakssammenslutningen, beslutte å henvise hele saken eller en del av den til vedkommende myndigheter i den berørte medlemsstat med sikte på anvendelse av denne stats nasjonale konkurranselovgivning.

Vedtaket om å henvise eller ikke henvise saken i samsvar med tredje ledd skal gjøres innen en frist på 25 virkedager regnet fra den dag Kommisjonen mottok den begrunnede erklæringen. Kommisjonen skal underrette de øvrige medlemsstater og de berørte personer eller foretak om sitt vedtak. Dersom Kommisjonen ikke har gjort vedtak innen fristen, skal den anses for å ha gjort vedtak om å henvise saken i samsvar med erklæringen fra de berørte personer eller foretak.

Dersom Kommisjonen vedtar, eller i henhold til tredje og fjerde ledd skal anses for å ha vedtatt å henvise hele saken, skal det ikke gis melding i henhold til nr. 1, og den nasjonale konkurranselovgivning får anvendelse. Artikkel 9 nr. 6-9 får tilsvarende anvendelse.

5. Når det gjelder foretakssammenslutninger som definert i artikkel 3 som ikke er av fellesskapsdimensjon som definert i artikkel 1, og som kan undersøkes i henhold til den nasjonale konkurranselovgivning i minst tre medlemsstater, kan personer eller foretak som nevnt i nr. 2, før melding til vedkommende myndigheter, gjennom en grunngitt erklæring underrette Kommisjonen om at foretakssammenslutningen bør undersøkes av Kommisjonen.

Kommisjonen skal umiddelbart videresende denne erklæring til alle medlemsstater.

Medlemsstater som har kompetanse til å undersøke foretakssammenslutningen i henhold til sin nasjonale konkurranselovgivning, kan innen en frist på 15 virkedager etter at de har mottatt den grunngitte erklæringen meddele at de ikke samtykker i at saken henvises.

Dersom minst én slik medlemsstat har meddelt at den ikke samtykker i dette i samsvar med tredje ledd innen fristen på 15 virkedager, skal saken ikke henvises. Kommisjonen skal umiddelbart underrette alle medlemsstater og berørte personer eller foretak om dette.

⁽¹⁾ EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/51/EF (EUT L 178 av 17.7.2003, s. 16).

Dersom ingen medlemsstat har meddelt at den ikke samtykker i dette i samsvar med tredje ledd innen fristen på 15 virkedager, skal foretakssammenslutningen anses for å være av fellesskapsdimensjon og meldes til Kommisjonen i samsvar med nr. 1 og 2. I så fall skal ingen medlemsstat anvende sin nasjonale konkurranselovgivning på foretakssammenslutningen.

6. Kommisjonen skal senest 1. juli 2009 framlegge rapport for Rådet om gjennomføringen av nr. 4 og 5. På grunnlag av denne rapporten og etter forslag fra Kommisjonen kan Rådet med kvalifisert flertall endre bestemmelsene i nr. 4 og 5.

Artikkel 5

Beregning av omsetning

1. Samlet omsetning i henhold til denne forordning skal omfatte alle beløp som følger av de berørte foretaks salg av varer og yting av tjenester som inngår i foretakenes ordinære virksomhet i løpet av det siste regnskapsår, etter fradrag av salgsrabatter, merverdiavgift og andre avgifter med direkte tilknytning til omsetningen. Et berørt foretaks samlede omsetning skal ikke omfatte transaksjoner mellom foretakene nevnt i nr. 4.

Omsetning på fellesskapsplan eller i en medlemsstat skal omfatte salg av varer og yting av tjenester til foretak eller forbrukere i henholdsvis Fellesskapet og den aktuelle medlemsstat.

2. Dersom en foretakssammenslutning består i ervervelse av deler av ett eller flere foretak, enten de er rettssubjekter eller ikke, skal det, som unntak fra nr. 1, for selgerens eller selgernes vedkommende bare tas hensyn til omsetningen for de deler som inngår i foretakssammenslutningen.

Dersom det innenfor et tidsrom på to år gjennomføres to eller flere transaksjoner som nevnt i første ledd mellom de samme personer eller foretak, skal dette likevel betraktes som én og samme foretakssammenslutning, med virkning fra den dag den siste transaksjonen finner sted.

3. I stedet for omsetning skal brukes:

a) for kredittinstitusjoner og andre finansinstitusjoner, summen av følgende inntekter som definert i rådsdirektiv 86/635/EØF⁽¹⁾, eventuelt etter fradrag av merverdiavgift og andre skatter og avgifter som er direkte knyttet til slike inntekter:

i) renteinntekter og lignende inntekter,

ii) inntekter av verdipapirer:

- inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning,
- inntekter av eierinteresser,
- inntekter av andeler i tilknyttede foretak,

iii) provisjonsinntekter,

iv) nettoinntekter fra finansielle operasjoner,

v) andre driftsinntekter.

En kredittinstitusjons eller finansinstitusjons omsetning innenfor Fellesskapet eller i en medlemsstat skal omfatte de inntekter, som definert ovenfor, som oppbæres av nevnte institusjons filial eller avdeling etablert i Fellesskapet eller den aktuelle medlemsstat,

b) for forsikringsforetak, verdien av tegnede bruttopremier, som skal omfatte alle innbetalte og utestående beløp i forbindelse med forsikringsavtaler tegnet av eller på vegne av forsikringsforetakene, herunder utgående gjenforsikringspremier, etter fradrag av skatter og parafiskale avgifter som oppkreves på grunnlag av individuelle premiebeløp eller samlet premiemengde; når det gjelder artikkel 1 nr. 2 bokstav b) og nr. 3 bokstav b), c) og d) og siste del av nr. 2 og 3, skal det tas hensyn til bruttopremier innbetalt av henholdsvis valutainnlendinger i Fellesskapet og valutainnlendinger i en medlemsstat.

4. Med forbehold for nr. 2 skal et berørt foretaks samlede omsetning i henhold til denne forordning beregnes ved å legge sammen omsetningen for:

a) det berørte foretak,

b) foretak der det berørte foretak direkte eller indirekte

i) eier mer enn halvparten av kapitalen eller driftskapitalen, eller

ii) har rett til å utøve mer enn halvparten av stemmerettene, eller

iii) kan utnevne mer enn halvparten av medlemmene i foretakets kontrollorgan eller administrasjonsorgan eller i de organer som rettslig representerer foretaket, eller

iv) har rett til å lede foretakets forretninger,

c) foretak som i et berørt foretak har rettigheter eller innflytelse som nevnt i bokstav b),

d) foretak der et foretak som er nevnt i bokstav c), har rettigheter eller innflytelse som nevnt i bokstav b),

e) foretak der to eller flere foretak som er nevnt i bokstav a)-d), i fellesskap har rettigheter eller innflytelse som nevnt i bokstav b).

⁽¹⁾ EFT L 372 av 31.12.1986, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/51/EF (EUT L 178 av 17.7.2003, s. 16).

5. Dersom foretak som deltar i en sammenslutning i fellesskap har rettigheter eller innflytelse som nevnt i nr. 4 bokstav b), skal det ved beregning av de berørte foretaks samlede omsetning i henhold til denne forordning

- a) ikke tas hensyn til omsetning fra salg av varer eller yting av tjenester mellom fellesforetaket og hvert av de berørte foretak eller ethvert annet foretak som er tilknyttet ett av dem, som definert i nr. 4 bokstav b)-e),
- b) tas hensyn til omsetning fra salg av varer eller yting av tjenester mellom fellesforetaket og et tredje foretak. Denne omsetningen skal fordeles likt mellom de berørte foretak.

Artikkel 6

Behandling av meldingen og innledning av saksbehandlingen

1. Kommisjonen skal behandle meldingen så snart den har mottatt den.

- a) Dersom Kommisjonen trekker den konklusjon at en meldt foretakssammenslutning ikke kommer inn under denne forordning, skal den fastslå dette i et vedtak.
- b) Dersom Kommisjonen fastslår at en meldt foretakssammenslutning, til tross for at den kommer inn under denne forordning, ikke reiser alvorlig tvil med hensyn til dens forenlighet med det felles marked, skal den vedta ikke å motsette seg sammenslutningen, og erklære den forenlig med det felles marked.

Et vedtak der det erklæres at en foretakssammenslutning er forenlig med det felles marked skal anses for å omfatte begrensninger som er direkte knyttet til og er nødvendige for gjennomføringen av foretakssammenslutningen.

- c) Med forbehold for nr. 2 skal Kommisjonen dersom den fastslår at en meldt foretakssammenslutning kommer inn under denne forordning og reiser alvorlig tvil med hensyn til om den er forenlig med det felles marked, vedta å innlede saksbehandlingen. Med forbehold for artikkel 9 skal slik saksbehandling avsluttes ved et vedtak i henhold til artikkel 8 nr. 1-4, med mindre de berørte foretak på en tilfredsstillende måte har godtgjort overfor Kommisjonen at de har avbrutt foretakssammenslutningen.

2. Dersom Kommisjonen fastslår at en meldt foretakssammenslutning etter endringer foretatt av de berørte foretak ikke lenger reiser alvorlig tvil i henhold til nr. 1 bokstav c), skal den erklære foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked i henhold til nr. 1 bokstav b).

Kommisjonen kan knytte vilkår og forpliktelser til vedtak som den gjør i henhold til nr. 1 bokstav b), for å sikre at de berørte foretak oppfyller de forpliktelser de har påtatt seg overfor Kommisjonen for å gjøre foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked.

3. Kommisjonen kan tilbakekalle det vedtak den har gjort i henhold til nr. 1 bokstav a) eller b) dersom

- a) vedtaket er basert på uriktige opplysninger og et av de berørte foretak er ansvarlig for dette, eller dersom erklæringen er oppnådd ved bedrag, eller
- b) de berørte foretak ikke overholder en forpliktelse knyttet til vedtaket.

4. I tilfellene nevnt i nr. 3 kan Kommisjonen gjøre vedtak i henhold til nr. 1 uten å være bundet av fristene nevnt i artikkel 10 nr. 1.

5. Kommisjonen skal umiddelbart underrette de berørte foretak og vedkommende myndigheter i medlemsstatene om sitt vedtak.

Artikkel 7

Utsettelse av foretakssammenslutninger

1. En foretakssammenslutning som er av fellesskapsdimensjon som definert i artikkel 1, eller som skal undersøkes av Kommisjonen i henhold til artikkel 4 nr. 5, skal ikke gjennomføres før den er meldt eller før den er erklært forenlig med det felles marked ved et vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b), artikkel 8 nr. 1 eller 2 eller på grunnlag av en formodning i henhold til artikkel 10 nr. 6.

2. Nr. 1 skal ikke være til hinder for gjennomføring av et offentlig overtakelsestilbud eller en rekke transaksjoner med verdipapirer, herunder slike som kan konverteres til andre verdipapirer som kan omsettes på et marked som en fondsbørs, der kontrollen omhandlet i artikkel 3 er ervervet fra flere selgere, dersom

- a) foretakssammenslutningen umiddelbart meldes til Kommisjonen i samsvar med artikkel 4, og
- b) erververen ikke utøver den stemmerett som er knyttet til de aktuelle verdipapirene, eller at vedkommende gjør dette bare for å sikre sine investeringers fulle verdi på grunnlag av et unntak innrømmet av Kommisjonen i henhold til nr. 3.

3. Kommisjonen kan på anmodning innrømme unntak fra forpliktelsene nevnt i nr. 1 eller 2. Anmodningen om unntak skal være grunnlagt. Når Kommisjonen treffer avgjørelse i forbindelse med anmodningen, skal den ta hensyn til bl.a. de virkninger en utsettelse kan ha for ett eller flere av foretakene som berøres av sammenslutningen eller for tredjemann, og den trussel foretakssammenslutningen kan utgjøre mot konkurransen. Det kan knyttes vilkår og forpliktelser til unntaket for å sikre effektiv konkurranse. Det kan søkes om og innrømmes unntak til enhver tid, også før meldingen og etter transaksjonen.

4. Gyldigheten av transaksjoner som er gjennomført i strid med nr. 1, skal være avhengig av vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b) eller artikkel 8 nr. 1, 2 eller 3, eller av en formodning i henhold til artikkel 10 nr. 6.

Denne artikkel får imidlertid ingen virkning på gyldigheten av transaksjoner med verdipapirer, herunder slike som kan konverteres til andre verdipapirer som kan omsettes på et marked som en fondsbørs, med mindre kjøper og selger vet eller burde vite at transaksjonen er gjennomført i strid med nr. 1.

Artikkel 8

Kommisjonens beslutningsmyndighet

1. Dersom Kommisjonen fastslår at en meldt foretakssammenslutning oppfyller vilkåret i artikkel 2 nr. 2 og, i tilfellene omhandlet i artikkel 2 nr. 4, kriteriene i traktatens artikkel 81 nr. 3, skal den gjøre et vedtak der det erklæres at sammenslutningen er forenlig med det felles marked.

Vedtaket der det erklæres at sammenslutningen er forenlig med det felles marked, skal anses for å omfatte begrensninger som er direkte knyttet til og nødvendige for sammenslutningens gjennomføring.

2. Dersom Kommisjonen fastslår at en meldt foretakssammenslutning etter at de berørte foretak har foretatt endringer oppfyller kriteriet i artikkel 2 nr. 2 og, i tilfellene omhandlet i artikkel 2 nr. 4, kriteriene i traktatens artikkel 81 nr. 3, skal den gjøre et vedtak der det erklæres at sammenslutningen er forenlig med det felles marked.

Kommisjonen kan knytte vilkår og forpliktelser til vedtaket for å sikre at de berørte foretak oppfyller forpliktelser de har påtatt seg overfor Kommisjonen for å gjøre foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked.

Vedtaket der det erklæres at sammenslutningen er forenlig med det felles marked, skal anses for å omfatte begrensninger som er direkte knyttet til og nødvendige for sammenslutningens gjennomføring.

3. Dersom Kommisjonen fastslår at en foretakssammenslutning oppfyller kriteriet i artikkel 2 nr. 3 eller, i tilfellene omhandlet i artikkel 2 nr. 4, ikke oppfyller kriteriene i traktatens artikkel 81 nr. 3, skal den gjøre et vedtak der det erklæres at sammenslutningen er uforenlig med det felles marked.

4. Dersom Kommisjonen fastslår at en foretakssammenslutning

- a) allerede er gjennomført og erklært uforenlig med det felles marked, eller
- b) er gjennomført i strid med et vilkår knyttet til et vedtak gjort i henhold til nr. 2, der det fastslås at sammenslutningen, dersom vilkåret ikke oppfylles, skal oppfylle kriteriet i artikkel 2 nr. 3 eller, i tilfellene omhandlet i artikkel 2 nr. 4, ikke oppfyller kriteriene i traktatens artikkel 81 nr. 3,

kan Kommisjonen

- kreve at de berørte foretak oppløser foretakssammenslutningen, særlig ved å oppløse fusjonen eller selge alle ervervede aksjer eller aktiva for å gjenopprette situasjonen som forelå før gjennomføringen av foretakssammenslutningen. Dersom det ikke er mulig å gjenopprette situasjonen som forelå før gjennomføringen ved å oppløse foretakssammenslutningen, kan Kommisjonen vedta andre egnede tiltak for i størst mulig utstrekning å gjenopprette situasjonen,
- pålegge andre egnede tiltak for å sikre at de berørte foretak oppløser foretakssammenslutningen eller treffer andre tiltak for å gjenopprette situasjonen i samsvar med Kommisjonens vedtak.

I tilfeller som omfattes av første ledd bokstav a), kan slike tiltak pålegges enten ved et vedtak i henhold til nr. 3 eller ved et særskilt vedtak.

5. Kommisjonen kan treffe egnede midlertidige tiltak for å gjenopprette eller opprettholde effektiv konkurranse dersom en foretakssammenslutning

- a) er gjennomført i strid med artikkel 7, og det ennå ikke er gjort vedtak om foretakssammenslutningen er forenlig med det felles marked,
- b) er gjennomført i strid med et vilkår knyttet til et vedtak gjort i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b) eller nr. 2 i denne artikkel,
- c) allerede er gjennomført og erklært uforenlig med det felles marked.

6. Kommisjonen kan tilbakekalle et vedtak gjort i henhold til nr. 1 eller 2 dersom

- a) erklæringen om forenlighet er basert på uriktige opplysninger og et av de berørte foretak er ansvarlig for dette, eller dersom erklæringen er oppnådd ved bedrag, eller
- b) de berørte foretak ikke overholder en forpliktelse knyttet til vedtaket.

7. Kommisjonen kan gjøre et vedtak i henhold til nr. 1-3 uten å være bundet av fristene nevnt i artikkel 10 nr. 3, i tilfeller der

- a) den fastslår at en foretakssammenslutning er gjennomført
 - i) i strid med et vilkår knyttet til et vedtak gjort i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b), eller
 - ii) i strid med et vilkår knyttet til et vedtak gjort i henhold til nr. 2 og i samsvar med artikkel 10 nr. 2, der det fastslås at det, dersom vilkåret ikke oppfylles, vil oppstå alvorlig tvil med hensyn til om foretakssammenslutningen er forenlig med det felles marked, eller
- b) et vedtak er tilbakekalt i henhold til nr. 6.

8. Kommisjonen skal umiddelbart underrette de berørte foretak og vedkommende myndigheter i medlemsstatene om sitt vedtak.

Artikkel 9

Henvisning til vedkommende myndigheter i medlemsstatene

1. Kommisjonen kan henvise en meldt foretakssammenslutning til vedkommende myndigheter i den berørte medlemsstat ved et vedtak som umiddelbart skal meddeles de berørte foretak og vedkommende myndigheter i de andre medlemsstatene på vilkårene nevnt nedenfor.

2. Innen 15 virkedager etter at den har mottatt kopi av meldingen kan en medlemsstat av eget tiltak eller på oppfordring fra Kommisjonen underrette Kommisjonen, som skal underrette de berørte foretak, om at

- a) det er fare for at en foretakssammenslutning i betydelig grad vil påvirke konkurransen på et marked i denne medlemsstat som har alle kjennetegn på et separat marked, eller
- b) en foretakssammenslutning påvirker konkurransen på et marked i denne medlemsstat som har alle kjennetegn på et separat marked, og som ikke utgjør en vesentlig del av det felles marked.

3. Dersom Kommisjonen etter vurdering av markedet for de aktuelle varer eller tjenester og det geografiske referansemarked i henhold til nr. 7, mener at det foreligger et slikt separat marked og en slik fare, skal den enten

- a) selv behandle saken i samsvar med denne forordning, eller
- b) henvise hele saken eller en del av den til vedkommende myndigheter i den berørte medlemsstat med sikte på anvendelse av denne statens nasjonale konkurranselovgivning.

Dersom Kommisjonen derimot mener at det ikke foreligger et slikt separat marked eller en slik fare, skal den gjøre vedtak om dette rettet til den berørte medlemsstat, og den skal selv behandle saken i samsvar med denne forordning.

I tilfeller der en medlemsstat underretter Kommisjonen i henhold til nr. 2 bokstav b) om at en foretakssammenslutning påvirker konkurransen på et separat marked på medlemsstatens territorium som ikke utgjør en vesentlig del av det felles marked, skal Kommisjonen henvise hele saken eller en del av den som gjelder dette separate marked, dersom den anser at et slikt separat marked påvirkes.

4. Et vedtak om å henvise eller avslå å henvise en sak i henhold til nr. 3 skal gjøres

- a) som en hovedregel innen fristen nevnt i artikkel 10 nr. 1 annet ledd dersom Kommisjonen ikke har innledet en saksbehandling i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b), eller

- b) innen 65 virkedager etter at foretakssammenslutningen er meldt dersom Kommisjonen har innledet en saksbehandling i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav c), uten å ha tatt forberedende skritt til å vedta nødvendige tiltak i samsvar med artikkel 8 nr. 2, 3 eller 4 med sikte på å opprettholde eller gjenopprette effektiv konkurranse på det aktuelle markedet.

5. Dersom Kommisjonen til tross for en påminnelse fra den berørte medlemsstat ikke har gjort vedtak om å henvise eller avslå å henvise saken i samsvar med nr. 3 eller tatt forberedende skritt som nevnt i nr. 4 bokstav b) innen fristen på 65 virkedager nevnt i nr. 4 bokstav b), skal Kommisjonen anses for å ha vedtatt å henvise saken til den berørte medlemsstat i samsvar med nr. 3 bokstav b).

6. Vedkommende myndigheter i den berørte medlemsstat skal snarest mulig gjøre vedtak i saken.

Innen 45 virkedager etter at Kommisjonen har henvist saken skal vedkommende myndighet i den berørte medlemsstat underrette de berørte foretak om resultatet av den foreløpige konkurransevurderingen og om hvilke ytterligere tiltak den eventuelt akter å treffe. Den berørte medlemsstat kan unntaksvis forlenge denne fristen dersom de berørte foretak ikke har sendt den de nødvendige opplysninger i henhold til medlemsstatens nasjonale konkurranselovgivning.

Dersom melding kreves i henhold til nasjonal lovgivning, skal de 45 virkedagene regnes fra og med første virkedag etter den dag da vedkommende myndighet i den berørte medlemsstat mottok en fullstendig melding.

7. Det geografiske referansemarked er området der de berørte foretak deltar i tilbud og etterspørsel av varer og tjenester, der konkurranseforholdene er tilstrekkelig ensartet, og som kan holdes atskilt fra tilgrensende områder særlig fordi konkurranseforholdene er merkbart forskjellige på disse områdene. Ved denne vurderingen skal det særlig tas hensyn til de aktuelle varenes og tjenestenes art og egenskaper, eventuelle adgangsbegrensninger eller forbrukerpreferanser, betydelige forskjeller i foretakenes markedsandeler eller vesentlige prisforskjeller mellom dette område og tilgrensende områder.

8. Ved anvendelse av denne artikkel skal den berørte medlemsstat treffe bare de tiltak som er absolutt nødvendige for å opprettholde eller gjenopprette effektiv konkurranse på det berørte markedet.

9. I samsvar med de relevante bestemmelser i traktaten kan en medlemsstat prøve et vedtak for Domstolen, og særlig anmode om anvendelse av traktatens artikkel 243 med sikte på å anvende nasjonal konkurranselovgivning.

*Artikkel 10***Frister for innledning av saksbehandlingen og for vedtak**

1. Med forbehold for artikkel 6 nr. 4 skal vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 1 gjøres innen 25 virkedager. Fristen skal løpe fra første virkedag etter at meldingen er mottatt eller, dersom opplysningene som skal gis sammen med meldingen er ufullstendige, fra første virkedag etter at fullstendige opplysninger er mottatt.

Fristen skal forlenges til 35 virkedager dersom Kommisjonen mottar en anmodning fra en medlemsstat i samsvar med artikkel 9 nr. 2, eller dersom de berørte foretak påtar seg forpliktelser for å gjøre en foretakssammenslutning forenlig med det felles marked i henhold til artikkel 6 nr. 2.

2. Vedtak i henhold til artikkel 8 nr. 1 eller 2 om meldte foretakssammenslutninger skal gjøres så snart den alvorlige tvil nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav c) er fjernet, særlig som følge av endringer foretatt av de berørte foretak, og senest innen den frist som er fastsatt i nr. 3.

3. Med forbehold for artikkel 8 nr. 7 skal vedtak i henhold til artikkel 8 nr. 1-3 om meldte foretakssammenslutninger gjøres senest innen 90 virkedager etter den dag saksbehandlingen innledes. Denne frist forlenges til 105 virkedager dersom de berørte foretak påtar seg forpliktelser i henhold til artikkel 8 nr. 2 annet ledd for å gjøre foretakssammenslutningen forenlig med det felles marked, med mindre disse forpliktelsene er foreslått mindre enn 55 virkedager etter at saksbehandlingen er innledet.

Fristene fastsatt i første ledd forlenges også dersom melderne anmoder om det senest 15 virkedager etter at saksbehandling i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav c) ble innledet. Melderne kan framsette bare én slik anmodning. Fristene fastsatt i første ledd kan også når som helst etter at saksbehandlingen er innledet forlenges av Kommisjonen med meldernes samtykke. Samlet varighet av alle forlengelser i henhold til dette ledd skal ikke overstige 20 virkedager.

4. Fristene fastsatt i nr. 1 og 3 skal i unntakstilfeller avbrytes dersom Kommisjonen på grunn av omstendigheter som kan tilskrives et av de foretak som deltar i foretakssammenslutningen, har måttet kreve opplysninger ved et vedtak i henhold til artikkel 11 eller kreve en kontroll ved et vedtak i henhold til artikkel 13.

Bestemmelsene i første ledd får også anvendelse på fristen fastsatt i artikkel 9 nr. 4 bokstav b).

5. Dersom Domstolen avsier en dom som helt eller delvis opphever et vedtak gjort av Kommisjonen som er underlagt en frist fastsatt i denne artikkel, skal Kommisjonen undersøke foretakssammenslutningen på nytt med sikte på å gjøre et vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 1.

Foretakssammenslutningen skal undersøkes på nytt på bakgrunn av de aktuelle markedsvilkår.

Melderne skal umiddelbart oversende en ny melding eller utfylle den opprinnelige melding dersom den opprinnelige melding er blitt ufullstendig på grunn av endringer i markedsvilkårene eller i de opplysninger som er gitt. Dersom det ikke har skjedd endringer, skal partene umiddelbart bekrefte dette.

Fristene fastsatt i nr. 1 skal løpe fra den første virkedag etter at fullstendige opplysninger ble mottatt i en ny melding, en utfylt melding eller en bekreftelse i henhold til tredje ledd.

Bestemmelsene i annet og tredje ledd får også anvendelse på tilfellene omhandlet i artikkel 6 nr. 4 og artikkel 8 nr. 7.

6. Dersom Kommisjonen ikke har gjort vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b) eller c) eller artikkel 8 nr. 1, 2 eller 3 innen fristene fastsatt i henholdsvis nr. 1 og 3, skal foretakssammenslutningen anses for å være erklært forenlig med det felles marked, med forbehold for artikkel 9.

*Artikkel 11***Anmodning om opplysninger**

1. For å utføre de oppgaver den er pålagt ved denne forordning, kan Kommisjonen, ved en enkel anmodning eller ved vedtak kreve at personer omhandlet i artikkel 3 nr. 1 bokstav b) samt foretak og sammenslutninger av foretak framlegger alle nødvendige opplysninger.

2. Når Kommisjonen sender en enkel anmodning om opplysninger til en person, et foretak eller en sammenslutning av foretak, skal den angi det rettslige grunnlag for og formålet med anmodningen, angi hvilke opplysninger som kreves, fastsette fristen for framlegging av opplysningene samt angi sanksjonene fastsatt i artikkel 14 for framlegging av uriktige eller villedende opplysninger.

3. Når Kommisjonen ved vedtak krever at en person, et foretak eller en sammenslutning av foretak framlegger opplysninger, skal den angi det rettslige grunnlag for og formålet med anmodningen, angi hvilke opplysninger som kreves og fastsette fristen for framlegging av opplysningene. Den skal også vise til sanksjonene fastsatt i artikkel 14 samt vise til eller ilegge sanksjonene fastsatt i artikkel 15. Den skal videre vise til retten til å bringe vedtaket inn for Domstolen.

4. Foretakenes eiere eller deres representanter og, når det gjelder juridiske personer, selskaper eller foretak, eller sammenslutninger som ikke er juridiske personer, de personer som i henhold til lov eller vedtekter har fullmakt til å representere dem, skal gi de ønskede opplysninger på vegne av det berørte foretak. Personer med behørig fullmakt kan gi de ønskede opplysninger på vegne av sine klienter. Klientene har det fulle ansvar dersom opplysningene er ufullstendige, uriktige eller villedende.

5. Kommisjonen skal umiddelbart sende en kopi av alle vedtak som er gjort i henhold til nr. 3 til vedkommende myndigheter i den medlemsstat der vedkommende person har sitt bosted eller vedkommende foretak eller sammenslutning av foretak har sitt forretningskontor, og til vedkommende myndighet i den berørte medlemsstat. Dersom vedkommende myndighet i en medlemsstat uttrykkelig anmoder om det, skal Kommisjonen sende den en kopi av enkle anmodninger om opplysninger om en meldt foretakssammenslutning.

6. På Kommisjonens anmodning skal medlemsstatenes regjeringer og vedkommende myndigheter gi Kommisjonen alle opplysninger som er nødvendige for å utføre de oppgaver den er pålagt ved denne forordning.

7. For å utføre de oppgaver den er pålagt ved denne forordning, kan Kommisjonen innhente uttalelser fra enhver fysisk eller juridisk person som samtykker i det, for å samle inn opplysninger som gjelder gjenstanden for en undersøkelse. Når den innhenter uttalelser per telefon eller på annen elektronisk måte, skal Kommisjonen begynne med å opplyse om det rettslige grunnlag for og formålet med å innhente uttalelsen.

Når Kommisjonen ikke innhenter uttalelsen i sine lokaler eller per telefon eller på annen elektronisk måte, skal den på forhånd underrette vedkommende myndighet i den medlemsstat der uttalelsen innhentes. Dersom vedkommende myndighet i denne medlemsstat anmoder om det, kan dennes tjenestemenn bistå Kommisjonens tjenestemenn og andre personer som har fullmakt fra Kommisjonen til å innhente uttalelsen.

Artikkel 12

Kontroller gjennomført av medlemsstatenes myndigheter

1. På anmodning fra Kommisjonen skal vedkommende myndigheter i medlemsstatene foreta de kontroller som Kommisjonen anser som nødvendige i henhold til artikkel 13 nr. 1, eller som den har pålagt ved vedtak i henhold til artikkel 13 nr. 4. Vedkommende myndigheters tjenestemenn i medlemsstatene som skal foreta disse kontrollene, samt de som har fått fullmakt eller er utpekt av dem, skal utøve sin myndighet i samsvar med nasjonal lovgivning.

2. På anmodning fra Kommisjonen eller vedkommende myndighet i den medlemsstat der kontrollen skal foretas, kan tjenestemenn og andre ledsagende personer som har fullmakt fra Kommisjonen bistå vedkommende myndigheters tjenestemenn.

Artikkel 13

Kommisjonens kontrollmyndighet

1. Kommisjonen kan, for å utføre de oppgaver den er pålagt ved denne forordning, foreta alle nødvendige kontroller i foretak og sammenslutninger av foretak.

2. De tjenestemenn og andre ledsagende personer som har fullmakt fra Kommisjonen til å gjennomføre en kontroll, skal ha rett til

- a) å få adgang til alle lokaler, eiendommer og transportmidler til foretak og sammenslutninger av foretak,
- b) å kontrollere bøker og andre forretningsdokumenter, uansett hvilket medium de er lagret på,
- c) å ta eller få alle former for kopier eller utdrag av slike bøker eller forretningsdokumenter,
- d) å forsegle alle forretningslokaler og bøker eller forretningsdokumenter i det tidsrom og i det omfang det er nødvendig for kontrollen,
- e) å anmode representanter for eller medarbeidere i foretak eller sammenslutninger av foretak om forklaringer om saksforhold eller dokumenter tilknyttet kontrollens gjenstand og formål og registrere svarene.

3. De tjenestemenn og andre ledsagende personer som har fullmakt fra Kommisjonen til å gjennomføre en kontroll, skal utøve sin myndighet etter framlegging av en skriftlig fullmakt der kontrollens gjenstand og formål oppgis, og der det vises til at sanksjonene fastsatt i artikkel 14 får anvendelse dersom de bøker eller forretningsdokumenter som kreves ikke framlegges i sin helhet, eller svarene på spørsmålene i henhold til nr. 2 i denne artikkel er uriktige eller villedende. I god tid før kontrollen skal Kommisjonen underrette vedkommende myndighet i den medlemsstat på hvis territorium kontrollen skal foretas, om kontrollen.

4. Foretak og sammenslutninger av foretak har plikt til å underkaste seg den kontroll som Kommisjonen har pålagt ved vedtak. Vedtaket skal angi kontrollens gjenstand og formål, fastsette hvilken dag kontrollen skal innledes og vise til sanksjonene fastsatt i artikkel 14 og 15 og til retten til å bringe vedtaket inn for Domstolen. Kommisjonen skal gjøre slike vedtak etter å ha rådspurt vedkommende myndighet i den medlemsstat på hvis territorium kontrollen skal foretas.

5. Tjenestemenn ved og personer som har fullmakt fra eller er utpekt av vedkommende myndighet i den medlemsstat på hvis territorium kontrollen skal foretas, skal etter anmodning fra denne myndighet eller Kommisjonen aktivt bistå tjenestemennene og andre ledsagende personer som har fullmakt fra Kommisjonen. For dette formål skal de ha den myndighet som er nevnt i nr. 2.

6. Når de tjenestemenn og andre ledsagende personer som har fullmakt fra Kommissjonen fastslår at et foretak motsetter seg en kontroll, herunder forsegling av forretningslokaler, bøker eller forretningsdokumenter, som er pålagt i henhold til denne artikkel, skal den berørte medlemsstat yte den bistand som er nødvendig for at de skal kunne gjennomføre kontrollen, og ved behov anmode om bistand fra politiet eller en tilsvarende myndighet.

7. Dersom bistanden nevnt i nr. 6 i henhold til nasjonal lovgivning krever tillatelse fra en rettsmyndighet, skal det søkes om slik tillatelse. Det kan også søkes om slik tillatelse som et forebyggende tiltak.

8. Når det søkes om tillatelse som nevnt i nr. 7, skal den nasjonale rettsmyndighet prøve om Kommissjonens vedtak er autentisk og at de planlagte tvangsmidler verken er vilkårlige eller går for langt i forhold til kontrollens gjenstand. Når den prøver om tvangsmidlene er forholdsmessige, kan den nasjonale rettsmyndighet direkte eller gjennom vedkommende myndighet i medlemsstaten anmode Kommissjonen om nærmere forklaringer om kontrollens gjenstand. Den nasjonale rettsmyndighet kan likevel verken prøve nødvendigheten av kontrollen eller kreve å få de opplysninger som finnes i Kommissjonens saksdokumenter. Det er Domstolens oppgave å prøve lovligheten av Kommissjonens vedtak.

Artikkel 14

Bøter

1. Kommissjonen kan ved vedtak ilegge personer nevnt i artikkel 3 nr. 1 bokstav b), foretak eller sammenslutninger av foretak bøter på opptil 1 % av den samlede omsetningen til det berørte foretak eller den berørte sammenslutning av foretak som definert i artikkel 5, dersom de forsettlig eller uaktsomt

- a) gir uriktige eller villedende opplysninger i en erklæring, bekreftelse, melding eller et tillegg til en melding i henhold til artikkel 4, artikkel 10 nr. 5 eller artikkel 22 nr. 3,
- b) gir uriktige eller villedende opplysninger som svar på en anmodning framsatt i henhold til artikkel 11 nr. 2,
- c) gir uriktige, ufullstendige eller villedende opplysninger som svar på en anmodning framsatt ved vedtak gjort i henhold til artikkel 11 nr. 3, eller unnlater å gi opplysninger innen den fastsatte fristen,
- d) ikke framlegger i sin helhet de bøker og andre forretningsdokumenter som kreves framlagt ved kontrollene i henhold til artikkel 13, eller nekter å underkaste seg en kontroll pålagt ved vedtak i henhold til artikkel 13 nr. 4,

- e) som svar på et spørsmål som er stilt i samsvar med artikkel 13 nr. 2 bokstav e)
 - gir et uriktig eller villedende svar,
 - unnlater å rette et uriktig, ufullstendig eller villedende svar gitt av en medarbeider, innen den frist Kommissjonen har fastsatt, eller
 - unnlater eller nekter å gi et fullstendig svar med hensyn til de faktiske forhold tilknyttet gjenstanden for og formålet med en kontroll pålagt ved vedtak i henhold til artikkel 13 nr. 4,
- f) har brutt forseglinger påsatt i samsvar med artikkel 13 nr. 2 bokstav d) av tjenestemenn eller andre ledsagende personer som har fullmakt fra Kommissjonen.

2. Kommissjonen kan ved vedtak ilegge personer nevnt i artikkel 3 nr. 1 bokstav b) eller de berørte foretak bøter på opptil 10 % av det berørte foretaks samlede omsetning som definert i artikkel 5, dersom de forsettlig eller uaktsomt

- a) unnlater å melde en foretakssammenslutning i samsvar med artikkel 4 eller artikkel 22 nr. 3 før den gjennomføres, med mindre de uttrykkelig har fått tillatelse til dette i henhold til artikkel 7 nr. 2, eller ved vedtak i henhold til artikkel 7 nr. 3,
- b) gjennomfører en foretakssammenslutning i strid med artikkel 7,
- c) gjennomfører en foretakssammenslutning som er erklært uforenlig med det felles marked ved vedtak i henhold til artikkel 8 nr. 3, eller unnlater å treffe tiltak pålagt ved vedtak i henhold til artikkel 8 nr. 4 eller 5,
- d) unnlater å oppfylle et vilkår eller en forpliktelse pålagt ved vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b), artikkel 7 nr. 3 eller artikkel 8 nr. 2 annet ledd.

3. Ved fastsettelse av botens størrelse skal det tas hensyn til overtredelsens art, grovhet og varighet.

4. Bot som ilegges ved vedtak gjort i henhold til nr. 1, 2 og 3, er ikke straff.

Artikkel 15

Tvangsmulfter

1. Kommissjonen kan ved vedtak ilegge personer nevnt i artikkel 3 nr. 1 bokstav b), foretak eller sammenslutninger av foretak tvangsmulfter på opptil 5 % av den gjennomsnittlige daglige omsetningen til det berørte foretak eller den berørte sammenslutning av foretak som definert i artikkel 5, for hver virkedag fristen overskrides regnet fra den dag som er fastsatt i vedtaket, for å tvinge dem til

- a) å gi fullstendige og riktige opplysninger som Kommissjonen har anmodet om ved vedtak i henhold til artikkel 11 nr. 3,
- b) å underkaste seg en kontroll Kommissjonen har pålagt ved vedtak i henhold til artikkel 13 nr. 4,

c) å overholde en forpliktelse pålagt ved vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b), artikkel 7 nr. 3 eller artikkel 8 nr. 2 annet ledd, eller

d) å gjennomføre de tiltak som er pålagt dem ved vedtak i henhold til artikkel 8 nr. 4 eller 5.

2. Når personer nevnt i artikkel 3 nr. 1 bokstav b), foretak eller sammenslutninger av foretak har oppfylt den forpliktelse som tvangsmulkten ble ilagt for, kan Kommisjonen fastsette den endelige tvangsmulkten til et lavere beløp enn det som ville følge av det opprinnelige vedtak.

Artikkel 16

Domstolens kontroll

Domstolen skal ha full domsmyndighet i henhold til traktatens artikkel 229 til å kontrollere Kommisjonens vedtak om fastsettelse av bot eller tvangsmulkt; den kan oppheve, redusere eller forhøye boten eller tvangsmulkten.

Artikkel 17

Taushetsplikt

1. Opplysninger som innhentes ved anvendelse av bestemmelsene i denne forordning, skal brukes bare for anmodningens, undersøkelsens eller høringens formål.

2. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 4 nr. 3, artikkel 18 og artikkel 20 skal Kommisjonen og vedkommende myndigheter i medlemsstatene, deres tjenestemenn og andre ansatte, andre personer som arbeider under disse myndigheters kontroll samt tjenestemenn og ansatte hos andre myndigheter i medlemsstatene ikke gi videre opplysninger som er innhentet ved gjennomføring av denne forordning, og som er av en slik art at de er undergitt taushetsplikt.

3. Bestemmelsene i nr. 1 og 2 skal ikke være til hinder for å offentliggjøre generell informasjon eller oversikter som ikke inneholder opplysninger om bestemte foretak eller sammenslutninger av foretak.

Artikkel 18

Uttalelse fra parter og tredjemann

1. Kommisjonen skal, før den gjør vedtak i henhold til artikkel 6 nr. 3, artikkel 7 nr. 3, artikkel 8 nr. 2-6 samt artikkel 14 og 15, på hvert trinn i saksbehandlingen inntil den

rådspør Den rådgivende komité, gi de berørte personer, foretak og sammenslutninger av foretak mulighet til å uttale seg om de innsigelser som er gjort mot dem.

2. Som unntak fra nr. 1 kan det gjøres midlertidig vedtak i henhold til artikkel 7 nr. 3 og artikkel 8 nr. 5 uten at de berørte personer, foretak eller sammenslutninger av foretak har fått mulighet til å uttale seg på forhånd, forutsatt at Kommisjonen gir dem mulighet til dette så snart som mulig etter å ha gjort vedtak.

3. Kommisjonen skal basere sitt vedtak bare på innsigelser som partene har hatt mulighet til å uttale seg om. Under saksbehandlingen skal retten til å forsvare seg være fullt ut sikret. Rett til dokumentinnsyn skal minst innrømmes de direkte berørte parter, med forbehold for foretakenes berettigede interesse av å bevare sine forretningshemmeligheter.

4. I den utstrekning Kommisjonen eller vedkommende myndigheter i medlemsstatene anser det for nødvendig, kan de også la andre fysiske eller juridiske personer uttale seg. Fysiske eller juridiske personer som kan godtgjøre at de har en tilstrekkelig interesse, og særlig medlemmer av de berørte foretaks administrasjons- eller ledelsesorganer eller godkjente representanter for de berørte foretaks arbeidstakere skal, dersom de anmoder om det, ha rett til å uttale seg.

Artikkel 19

Kontakt med medlemsstatenes myndigheter

1. Kommisjonen skal innen tre virkedager sende vedkommende myndigheter i medlemsstatene kopier av meldinger og, så snart som mulig, kopier av de viktigste dokumentene den mottar eller utsteder i henhold til denne forordning. Slike dokumenter skal omfatte forpliktelser de berørte foretak påtar seg overfor Kommisjonen for å gjøre en foretakssammenslutning forenlig med det felles marked i henhold til artikkel 6 nr. 2 eller artikkel 8 nr. 2 annet ledd.

2. Kommisjonen skal gjennomføre den saksbehandling som er fastsatt i denne forordning i nær og løpende kontakt med vedkommende myndigheter i medlemsstatene, som skal ha rett til å framlegge merknader til saksbehandlingen. Ved anvendelse av artikkel 9 skal Kommisjonen innhente opplysninger fra vedkommende myndigheter i medlemsstatene som nevnt i artikkel 9 nr. 2, og gi dem mulighet til å uttale seg på hvert trinn av saksbehandlingen inntil Kommisjonen gjør vedtak i henhold til nr. 3 i nevnte artikkel; i den forbindelse skal vedkommende myndigheter ha rett til dokumentinnsyn.

3. En rådgivende komité for foretakssammenslutninger skal rådspørres før det gjøres vedtak i henhold til artikkel 8 nr. 1-6, artikkel 14 eller 15, med unntak av midlertidige vedtak gjort i henhold til artikkel 18 nr. 2.

4. Den rådgivende komité skal være sammensatt av representanter for vedkommende myndigheter i medlemsstatene. Hver medlemsstat skal utpeke en eller to representanter, som hver ved forfall kan erstattes av en annen representant. Minst en av representantene skal ha kompetanse innen konkurransesaker.

5. Den rådgivende komité skal rådspørres på et felles møte som Kommisjonen skal innkalle til og lede. Med innkallingen skal det for hver enkelt sak følge et sammendrag av saken med angivelse av de viktigste dokumentene og et foreløpig utkast til vedtak. Møtet skal finne sted tidligst ti virkedager etter at innkallingen er sendt. Kommisjonen kan i unntakstilfeller fastsette en kortere frist dersom dette er nødvendig for å hindre at foretak som deltar i en sammenslutning, påføres alvorlig skade.

6. Den rådgivende komité skal avgi en uttalelse om Kommisjonens utkast til vedtak, om nødvendig ved avstemning. Den rådgivende komité kan avgi uttalelse selv om enkelte medlemmer ikke er til stede og heller ikke er representert. Uttalelsen skal være skriftlig og vedlegges utkastet til vedtak. Kommisjonen skal ta størst mulig hensyn til komiteens uttalelse. Den skal underrette komiteen om på hvilken måte dens uttalelse er tatt hensyn til.

7. Kommisjonen skal formidle uttalelsen fra Den rådgivende komité, sammen med vedtaket, til dem vedtaket er rettet til. Den skal offentliggjøre uttalelsen sammen med vedtaket, idet det tas hensyn til foretakenes berettigede interesse av å bevare sine forretningshemmeligheter.

Artikkel 20

Offentliggjøring av vedtak

1. Kommisjonen skal offentliggjøre vedtak gjort i henhold til artikkel 8 nr. 1-6, artikkel 14 og 15, med unntak av de midlertidige vedtak som er gjort i henhold til artikkel 18 nr. 2, sammen med uttalelsen fra Den rådgivende komité i *Den europeiske unions tidende*.

2. Ved offentliggjøringen skal partenes navn og vedtakets hovedinnhold oppgis; det skal tas hensyn til foretakenes berettigede interesse av å bevare sine forretningshemmeligheter.

Artikkel 21

Anvendelse av forordningen og jurisdiksjon

1. Bare denne forordning får anvendelse på foretakssammenslutninger som definert i artikkel 3, og rådsforordning (EF) nr. 1/2003⁽¹⁾, (EØF) nr. 1017/68⁽²⁾, (EØF) nr. 4056/86⁽³⁾ og (EØF) nr. 3975/87⁽⁴⁾ får ikke anvendelse unntatt på fellesforetak som ikke er av fellesskapsdimensjon og som har til formål eller virkning å samordne fortsatt uavhengige foretaks konkurransemessige atferd.

2. Med forbehold for Domstolens kontroll skal Kommisjonen ha enekompetanse til å gjøre vedtak etter denne forordning.

3. Medlemsstatene skal ikke anvende sin nasjonale lovgivning på en foretakssammenslutning av fellesskapsdimensjon.

Første ledd berører ikke medlemsstatenes myndighet til å foreta de undersøkelser som er nødvendige for å anvende artikkel 4 nr. 4 eller artikkel 9 nr. 2, eller etter en henvisning i henhold til artikkel 9 nr. 3 første ledd bokstav b) eller artikkel 9 nr. 5 å treffe de tiltak som er absolutt nødvendige for å anvende artikkel 9 nr. 8.

4. Uten hensyn til nr. 2 og 3 kan medlemsstatene treffe egnede tiltak for å beskytte andre berettigede interesser enn dem som er nevnt i denne forordning, dersom de er forenlige med de alminnelige prinsipper og andre bestemmelser i fellesskapsretten.

Offentlig sikkerhet, mediemangfold og tilsynsregler skal anses som berettigede interesser i henhold til første ledd.

Enhver annen offentlig interesse skal meddeles Kommisjonen av den berørte medlemsstat, og godkjennes av Kommisjonen etter vurdering av om den er forenlig med de alminnelige prinsipper og andre bestemmelser i fellesskapsretten, før det kan treffes tiltak som nevnt ovenfor. Kommisjonen skal underrette den berørte medlemsstat om sitt vedtak innen 25 virkedager etter at meddelelse er gitt.

⁽¹⁾ EFT L 1 av 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 175 av 23.7.1968, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1/2003 (EFT L 1 av 4.1.2003, s. 1).

⁽³⁾ EFT L 378 av 31.12.1986, s. 4. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1/2003.

⁽⁴⁾ EFT L 374 av 31.12.1987, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1/2003.

*Artikkel 22***Henvisning til Kommisjonen**

1. En eller flere medlemsstater kan anmode Kommisjonen om å undersøke enhver foretakssammenslutning som definert i artikkel 3, som ikke er av fellesskapsdimensjon som nevnt i artikkel 1, men som påvirker handelen mellom medlemsstater, og det er fare for at den i betydelig grad vil påvirke konkurransen på territoriet til den medlemsstat eller de medlemsstater som har framsatt anmodningen.

En slik anmodning skal framsettes innen 15 virkedager etter den dag foretakssammenslutningen ble meldt, eller, dersom den ikke er meldingspliktig, etter den dag den på annen måte ble meddelt vedkommende medlemsstat.

2. Kommisjonen skal umiddelbart underrette vedkommende myndigheter i medlemsstatene og de berørte foretak om enhver anmodning den har mottatt i henhold til nr. 1.

Enhver annen medlemsstat har rett til å slutte seg til den opprinnelige anmodningen innen en frist på 15 virkedager etter at den ble underrettet av Kommisjonen om den opprinnelige anmodning.

Alle nasjonale frister som gjelder foretakssammenslutningen skal avbrytes til det etter framgangsmåten i denne artikkel er fastsatt hvor foretakssammenslutningen skal undersøkes. Så snart en medlemsstat har underrettet Kommisjonen og de berørte foretak om at den ikke ønsker å slutte seg til anmodningen, fortsetter de nasjonale frister å løpe.

3. Kommisjonen kan innen en frist på ti virkedager etter utløpet av fristen fastsatt i nr. 2 vedta å undersøke en foretakssammenslutning dersom den anser at sammenslutningen påvirker handelen mellom medlemsstatene og det er fare for at den i betydelig grad vil påvirke konkurransen på territoriet til den medlemsstat eller de medlemsstater som har framsatt anmodningen. Dersom Kommisjonen ikke gjør vedtak innen denne fristen, skal den anses for å ha vedtatt å undersøke foretakssammenslutningen i samsvar med anmodningen.

Kommisjonen skal underrette alle medlemsstater og berørte foretak om sitt vedtak. Den kan kreve melding i samsvar med artikkel 4.

Den eller de medlemsstater som har framsatt anmodningen, skal ikke lenger anvende sin nasjonale konkurranselovgivning på foretakssammenslutningen.

4. Når Kommisjonen undersøker en foretakssammenslutning i henhold til nr. 3, får artikkel 2, artikkel 4 nr. 2 og 3, artikkel 5, artikkel 6 og artikkel 8-21 anvendelse. Artikkel 7 får anvendelse i den utstrekning foretakssammenslutningen ikke er gjennomført på den dag Kommisjonen underretter de berørte foretak om at det er framsatt en slik anmodning.

Dersom det ikke kreves melding i henhold til artikkel 4, skal fristen fastsatt i artikkel 10 nr. 1 for innledning av saksbehandlingen begynne å løpe første virkedag etter at Kommisjonen underretter det berørte foretak om at den i henhold til nr. 3 har vedtatt å undersøke foretakssammenslutningen.

5. Kommisjonen kan underrette en eller flere medlemsstater om at den anser at en foretakssammenslutning oppfyller kriteriene i nr. 1. Kommisjonen kan i så fall oppfordre den eller de berørte medlemsstater til å framsette anmodning i henhold til nr. 1.

*Artikkel 23***Gjennomføringsbestemmelser**

1. Kommisjonen skal ha myndighet til etter framgangsmåten i nr. 2 å fastsette:

- a) gjennomføringsbestemmelser om form, innhold og andre enkeltheter i forbindelse med meldinger og erklæringer som gis i henhold til artikkel 4,
- b) gjennomføringsbestemmelser om fristene i henhold til artikkel 4 nr. 4 og 5 samt artikkel 7, 9, 10 og 22,
- c) framgangsmåte og frister for å påta seg og oppfylle forpliktelser i henhold til artikkel 6 nr. 2 og artikkel 8 nr. 2,
- d) gjennomføringsbestemmelser om uttalelser i henhold til artikkel 18.

2. Kommisjonen skal bistås av en rådgivende komité sammensatt av representanter for medlemsstatene.

- a) Før Kommisjonen offentliggjør et utkast til gjennomføringsbestemmelser og før den vedtar slike bestemmelser skal den rådspørre Den rådgivende komité.
- b) Samråd skal finne sted på et møte som Kommisjonen innkaller til og leder. Et utkast til de gjennomføringsbestemmelser som skal vedtas skal sendes sammen med innkallingen. Møtet skal finne sted tidligst ti virkedager etter at innkallingen er sendt.
- c) Den rådgivende komité skal avgi en uttalelse om utkastet til gjennomføringsbestemmelser, om nødvendig ved avstemning. Kommisjonen skal ta størst mulig hensyn til komiteens uttalelse.

*Artikkel 24***Forbindelse med tredjestater**

1. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om alminnelige problemer deres foretak møter i tredjestater i forbindelse med foretakssammenslutninger som definert i artikkel 3.

2. Kommisjonen skal, første gang senest ett år etter at denne forordning har trådt i kraft og deretter regelmessig, utarbeide en rapport der den etter kriteriene i nr. 3 og 4 gjennomgår den behandling foretak som har sitt forretningskontor eller viktigste virksomhetsområde i Fellesskapet gis i forbindelse med foretakssammenslutninger i tredjestater. Kommisjonen skal framlegge rapportene for Rådet, eventuelt sammen med rekommandasjoner.

3. Dersom Kommisjonen, enten på grunnlag av rapportene nevnt i nr. 2 eller ut fra andre opplysninger, fastslår at en tredjestat ikke behandler foretak som har sitt forretningskontor eller viktigste virksomhetsområde i Fellesskapet på en måte som tilsvarer den behandling tredjestatens foretak får i Fellesskapet, kan Kommisjonen framlegge forslag for Rådet om en egnet fullmakt til å forhandle med sikte på å oppnå lignende vilkår for foretak som har sitt forretningskontor eller viktigste virksomhetsområde i Fellesskapet.

4. Tiltak som treffes i henhold til denne artikkel, skal være i samsvar med Fellesskapets eller medlemsstatenes forpliktelser i henhold til internasjonale bilaterale og multilaterale avtaler, med forbehold for traktatens artikkel 307.

Artikkel 25

Oppheving av tidligere forordninger

1. Med forbehold for artikkel 26 nr. 2 skal forordning (EØF) nr. 4064/89 og (EF) nr. 1310/97 oppheves med virkning fra 1. mai 2004.

2. Henvisninger til de opphevede forordningene skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegget.

Artikkel 26

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. mai 2004.

2. Forordning (EØF) nr. 4064/89 får fortsatt anvendelse på enhver foretakssammenslutning som var gjenstand for avtale eller offentliggjøring, eller der det var oppnådd kontroll i henhold til artikkel 4 nr. 1 i nevnte forordning, før den dato denne forordning får anvendelse, med forbehold særlig for bestemmelsene om anvendelse i artikkel 25 nr. 2 og 3 i forordning (EØF) nr. 4064/89 og artikkel 2 i forordning (EØF) nr. 1310/97.

3. Når det gjelder foretakssammenslutninger som denne forordning får anvendelse på etter en tiltredelse, skal den dato denne forordning får anvendelse erstattes med tiltredelsesdatoen.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 20. januar 2004.

For Rådet

C. McCREEVY

Formann

VEDLEGG

Sammenligningstabell

Forordning (EØF) nr. 4064/89	Denne forordning
Artikkel 1 nr. 1, 2 og 3	Artikkel 1 nr. 1, 2 og 3
Artikkel 1 nr. 4	Artikkel 1 nr. 4
Artikkel 1 nr. 5	Artikkel 1 nr. 5
Artikkel 2 nr. 1	Artikkel 2 nr. 1
—	Artikkel 2 nr. 2
Artikkel 2 nr. 2	Artikkel 2 nr. 3
Artikkel 2 nr. 3	Artikkel 2 nr. 4
Artikkel 2 nr. 4	Artikkel 2 nr. 5
Artikkel 3 nr. 1	Artikkel 3 nr. 1
Artikkel 3 nr. 2	Artikkel 3 nr. 4
Artikkel 3 nr. 3	Artikkel 3 nr. 2
Artikkel 3 nr. 4	Artikkel 3 nr. 3
—	Artikkel 3 nr. 4
Artikkel 3 nr. 5	Artikkel 3 nr. 5
Artikkel 4 nr. 1 første punktum	Artikkel 4 nr. 1 første ledd
Artikkel 4 nr. 1 annet punktum	—
—	Artikkel 4 nr. 1 annet og tredje ledd
Artikkel 4 nr. 2 og 3	Artikkel 4 nr. 2 og 3
—	Artikkel 4 nr. 4-6
Artikkel 5 nr. 1-3	Artikkel 5 nr. 1-3
Artikkel 5 nr. 4 innledende ord	Artikkel 5 nr. 4 innledende ord
Artikkel 5 nr. 4 bokstav a)	Artikkel 5 nr. 4 bokstav a)
Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) innledende ord	Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) innledende ord
Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) første strekpunkt	Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) i)
Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) annet strekpunkt	Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) ii)
Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) tredje strekpunkt	Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) iii)
Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) fjerde strekpunkt	Artikkel 5 nr. 4 bokstav b) iv)
Artikkel 5 nr. 4 bokstav c), d) og e)	Artikkel 5 nr. 4 bokstav c), d) og e)
Artikkel 5 nr. 5	Artikkel 5 nr. 5
Artikkel 6 nr. 1 innledende ord	Artikkel 6 nr. 1 innledende ord
Artikkel 6 nr. 1 bokstav a) og b)	Artikkel 6 nr. 1 bokstav a) og b)
Artikkel 6 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 6 nr. 1 bokstav c) første punktum
Artikkel 6 nr. 2-5	Artikkel 6 nr. 2-5
Artikkel 7 nr. 1	Artikkel 7 nr. 1
Artikkel 7 nr. 3	Artikkel 7 nr. 2
Artikkel 7 nr. 4	Artikkel 7 nr. 3
Artikkel 7 nr. 5	Artikkel 7 nr. 4
Artikkel 8 nr. 1	Artikkel 6 nr. 1 bokstav c) annet punktum
Artikkel 8 nr. 2	Artikkel 8 nr. 1 og 2
Artikkel 8 nr. 3	Artikkel 8 nr. 3

Forordning (EØF) nr. 4064/89	Denne forordning
Artikkel 8 nr. 4	Artikkel 8 nr. 4
—	Artikkel 8 nr. 5
Artikkel 8 nr. 5	Artikkel 8 nr. 6
Artikkel 8 nr. 6	Artikkel 8 nr. 7
—	Artikkel 8 nr. 8
Artikkel 9 nr. 1-9	Artikkel 9 nr. 1-9
Artikkel 9 nr. 10	—
Artikkel 10 nr. 1 og 2	Artikkel 10 nr. 1 og 2
Artikkel 10 nr. 3	Artikkel 10 nr. 3 første ledd første punktum
—	Artikkel 10 nr. 3 første ledd annet punktum
—	Artikkel 10 nr. 3 annet ledd
Artikkel 10 nr. 4	Artikkel 10 nr. 4 første ledd
—	Artikkel 10 nr. 4 annet ledd
Artikkel 10 nr. 5	Artikkel 10 nr. 5 første og fjerde ledd
—	Artikkel 10 nr. 5 annet, tredje og femte ledd
Artikkel 10 nr. 6	Artikkel 10 nr. 6
Artikkel 11 nr. 1	Artikkel 11 nr. 1
Artikkel 11 nr. 2	—
Artikkel 11 nr. 3	Artikkel 11 nr. 2
Artikkel 11 nr. 4	Artikkel 11 nr. 4 første punktum
—	Artikkel 11 nr. 4 annet og tredje punktum
Artikkel 11 nr. 5 første punktum	—
Artikkel 11 nr. 5 annet punktum	Artikkel 11 nr. 3
Artikkel 11 nr. 6	Artikkel 11 nr. 5
—	Artikkel 11 nr. 6 og 7
Artikkel 12	Artikkel 12
Artikkel 13 nr. 1 første ledd	Artikkel 13 nr. 1
Artikkel 13 nr. 1 annet ledd innledende ord	Artikkel 13 nr. 2 innledende ord
Artikkel 13 nr. 1 annet ledd bokstav a),	Artikkel 13 nr. 2 bokstav b)
Artikkel 13 nr. 1 annet ledd bokstav b)	Artikkel 13 nr. 2 bokstav c)
Artikkel 13 nr. 1 annet ledd bokstav c)	Artikkel 13 nr. 2 bokstav e)
Artikkel 13 nr. 1 annet ledd bokstav d)	Artikkel 13 nr. 2 bokstav a)
—	Artikkel 13 nr. 2 bokstav d)
Artikkel 13 nr. 2	Artikkel 13 nr. 3
Artikkel 13 nr. 3	Artikkel 13 nr. 4 første og annet punktum
Artikkel 13 nr. 4	Artikkel 13 nr. 4 tredje punktum
Artikkel 13 nr. 5	Artikkel 13 nr. 5 første punktum
—	Artikkel 13 nr. 5 annet punktum
Artikkel 13 nr. 6 første punktum	Artikkel 13 nr. 6
Artikkel 13 nr. 6 annet punktum	—
—	Artikkel 13 nr. 7 og 8
Artikkel 14 nr. 1 innledende ord	Artikkel 14 nr. 1 innledende ord
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 14 nr. 2 bokstav a)
Artikkel 14 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 14 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 14 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 14 nr. 1 bokstav b) og c)

Forordning (EØF) nr. 4064/89	Denne forordning
Artikkel 14 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 14 nr. 1 bokstav d)
—	Artikkel 14 nr. 1 bokstav e) og f)
Artikkel 14 nr. 2 innledende ord	Artikkel 14 nr. 2 innledende ord
Artikkel 14 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 14 nr. 2 bokstav d)
Artikkel 14 nr. 2 bokstav b) og c)	Artikkel 14 nr. 2 bokstav b) og c)
Artikkel 14 nr. 3	Artikkel 14 nr. 3
Artikkel 14 nr. 4	Artikkel 14 nr. 4
Artikkel 15 nr. 1 innledende ord	Artikkel 15 nr. 1 innledende ord
Artikkel 15 nr. 1 bokstav a) og b)	Artikkel 15 nr. 1 bokstav a) og b)
Artikkel 15 nr. 2 innledende ord	Artikkel 15 nr. 1 innledende ord
Artikkel 15 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 15 nr. 1 bokstav c)
Artikkel 15 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 15 nr. 1 bokstav d)
Artikkel 15 nr. 3	Artikkel 15 nr. 2
Artikkel 16-20	Artikkel 16-20
Artikkel 21 nr. 1	Artikkel 21 nr. 2
Artikkel 21 nr. 2	Artikkel 21 nr. 3
Artikkel 21 nr. 3	Artikkel 21 nr. 4
Artikkel 22 nr. 1	Artikkel 21 nr. 1
Artikkel 22 nr. 3	—
—	Artikkel 22 nr. 1-3
Artikkel 22 nr. 4	Artikkel 22 nr. 4
Artikkel 22 nr. 5	—
—	Artikkel 22 nr. 5
Artikkel 23	Artikkel 23 nr. 1
—	Artikkel 23 nr. 2
Artikkel 24	Artikkel 24
—	Artikkel 25
Artikkel 25 nr. 1	Artikkel 26 nr. 1 første ledd
—	Artikkel 26 nr. 1 annet ledd
Artikkel 25 nr. 2	Artikkel 26 nr. 2
Artikkel 25 nr. 3	Artikkel 26 nr. 3
—	Vedlegg